

Manisa Mebusu Nebil Sadi Altuğ ve 15 arkadaşının, Belediye Kanununun 7 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Dahiliye Encümeni mazbatası (2/30)

T. B. M. M. Yüksek Reisliğine

1580 sayılı Belediye Kanununun 7 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifimizle esbabı mucibe lâyihası ilişik olarak sunulmuştur. İcabının ifasına delâlet buyurulmasını saygı ile istirham ederiz.

Manisa <i>N. S. Altuğ</i>	Manisa <i>Â. Akın</i>	İzmir <i>İ. Sipahioğlu</i>	Manisa <i>S. Akdağ</i>
İzmir <i>V. Tayşi</i>	Konya <i>M. Güzelkılınç</i>	Manisa <i>C. Şener</i>	İzmir <i>K. Serdaroğlu</i>
Bitlis <i>N. Barut</i>	İzmir <i>D. Akbel</i>	Bursa <i>H. Şaman</i>	İzmir <i>M. Çavuşoğlu</i>
İzmir <i>B. Bilgin</i>	İzmir <i>N. Davran</i>	Sakarya <i>T. Barış</i>	İstanbul <i>N. Yücel</i>

ESBABI MUCİBE

Halen meriyette bulunan 1580 sayılı Belediye Kanunu 1930 yılından beri tatbik edilmekte olup birçok hükümleri bugünün ihtiyaç ve realitelerine tamamen aykırı bulunmaktadır.

Başta İstanbul olmak üzere, İzmir, Ankara, Bursa gibi büyük şehirlerimizin son yıllarda kaydettikleri süratli inkişafın tabii bir neticesi olarak bu büyük şehirlerimize mücavir bulunan birçok köy hükmi şahsiyetleri bu şehirlerimizin tabii birer devamı haline gelmiş ve pek tabii olarak kendilerinin de belediye hudutları içine alınmaları suretiyle şehir halkının istifade etmekte oldukları elektrik, su, kanalizasyon, otobüs ve saire gibi nimetlerden istifade ettirilmelerini haklı olarak istemeye başlamışlardır.

1580 sayılı Belediye Kanununun bu kabül iltihak taleplerine mütedair hükümleri yukarıda da arz ettiğimiz veçhile bugünün realitelerine tamamen aykırı bir hüküm taşımakta ve bir beldeye iltihak etmek talebinde bulunan köylerde plebisit yapılması prensibine ilâveten köy hükmi şahsiyetinin iltihak edeceği belediye hudutları dâhilinde de plebisite başvurulması gibi hem çok masraflı hem de o şehir halkını alâkadar etmekten tamamen uzak bulunan bir külfeti belde halkına tahmil eylemektedir.

Bugün, belediye meclisleri belde halkının direkt reyleriyle iş başına gelmekte olduğuna ve mensup buldukları şehir belediyesinin âmme hizmetleri bakımından böyle bir iltihaka müsait bulunup bulunmadığını en iyi bir şekilde takdir edecek müesseseler olduklarına göre, bu meclislerin şehir namına verecekleri kararın iltihak formalitesinin tamamlanması bakımından kâfi görülmesi suretiyle hem fuzuli masraf bakımından hem de fuzuli enerji kaybı bakımından büyük bir tasarruf yapılacağı bedihi olduğu gibi, bugün iltihak formalitelerini köy hükmi şahsiyeti bakımından tamamlamış oldukları halde yukarıda arz ettiğimiz sebep dolayısıyla her türlü âmme hizmetlerinin nimetlerinden mahrum bir halde ve üzüntü içinde beklemekte olan binlerce vatandaşımızın bu üzüntülerine bir nihayet vermek üzere, 1580 sayılı Belediye Kanununun 7 nci maddesinin aşağıda gösterilen şekilde değiştirilmesini teklif ederiz.

Dahiliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye Encümeni

Esas No. 2/30

Karar No. 6

8 . II . 1958

Yüksek Reisliğe

Manisa Mebusu Nebil Sadi Altuğ ve 15 arkadaşının, Belediye Kanununun 7 nci maddesinin değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifi, teklif sahipleri ve alâkalı vekâlet mümessillerinin iştrakiyle encümenimizde tetkik ve müzakere edildi :

Kanun teklifinin esbabı mucibesinde de belirtmiş olduğu veçhile; son seneler zarfında memleketin her sahasında müşahede olunan kalkınma hareketlerinin ve bilhassa büyük şehirlerimizde imar vâdisinde görülen süratli gelişmenin tabii bir neticesi olarak birçok köylerin mücaviri buldukları şehirlerin âdeta birer mahallesi haline geldikleri ve bu köyler hükmü şahsiyetleri, kendilerinin belediye sınırları içerisine alınarak su, elektrik, kanalizasyon ve saire gibi belde sâkinlerinin nasibebedar oldukları medeni hayatın nimetlerinden istifadelendirilmeleri yolunda mütemediyen müracaatte buldukları bir hakikattir.

Ancak, 1930 yılından beri tatbik mevkiinde olan ve birçok hükümleri artık günün ihtiyacına cevap vermekten uzak bulunan 1580 sayılı Belediye Kanununun 7 nci maddesinin, iltihak etmek istiyen köyle bağlanacağı belediye hudutları dâhilinde plebisit yapılması ve saire gibi işi realiteye tamamen aykırı uzun bir formaliteye tâbi tutması karşısında bu yolda vâkı isteklere gereği gibi cevap verilemediği görülmektedir. Küçük şehirler kendi ihtiyaçlarının bir an evvel tatmin edilmesi için plebisite âzami derecede bağlanmış olmalarına mukabil, hudutları içerisine girmek istedikleri büyük şehirlerdeki halkın bu yoldaki talepleri alâkasızlık

la karşılamalarından ötürü plebisit yapılamamaktadır.

Bu durum muvacehesinde, belde halkının direkt reyleriyle iş başına gelmiş olan ve âmme hizmetleri bakımından iltihak talebinin kabul veya reddini daha salâhiyetle takdir edebilecek mevkiinde bulunan belediye meclislerinin şehir namına verecekleri kararın iltihak formalitesinin tekemmülü yönünden kâfi addedilmesi Encümenimizde de uygun görülmüş ve kanun teklifi, ikinci maddesindeki (Kabulü tarihinde meriyete girer) ibaresi (neşri tarihinden itibaren mer'idir.) şeklinde düzeltilmek suretiyle kabul edilmiştir.

Umumi Heyete arz edilmek üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Dahiliye Encümeni Reisvekili	Bu M. M.	
Yozgad	Samsun	
Â. Benderlioğlu	E. Anıt	
Kâtip	Adana	
Samsun	M. Y. Mete	
E. Anıt		
Amasya	Bitlis	Bitlis
K. Eren	N. Barut	R. Bingöl
Burdur	Çorum	Diyarbakır
Â. Sipahi	K. Erdem	T. C. Çubukçu
Kastamonu	Kırşehir	Kocaeli
S. Çağlar	O. Canatan	S. Yalım
Kütahya	Kütahya	Manisa
M. Özkefeli	E. Topaler	C. Özgürgan
Muğla	Niğde	Tokad
D. Argun	Ş. R. Soyer	D. Yurdakul
Van		Yozgad
S. Erdiç		Ö. L. Erzurumluoğlu

MANİSA MEBUSU NEBİL SADI ALTUĞ VE
15 ARKADAŞININ TEKLİFİ

1580 sayılı Belediye Kanununun 7 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — Belediye Kanununun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 7. — A) Bir beldenin bâzı kısımlarının beldelerden ayrılarak ayrı bir belde haline gelmesi,

B) Bir beldenin bâzı kısımlarının komşu bir beldenin sınırları içine girmesi,

C) Bir beldenin tamamının diğer bir belde ile birleşmesi,

D) Bir belde ile komşu olan köylerin veya köy kısımlarının o beldenin sınırı içine girmesi,

Aşağıda tarif edilen şekil ve şartlara göre yapılır :

Bir köyün tekbaşına veya menkûn sahaları arasında âzami meş yüz metre mesafe bulunan bir kaç köyün veya aynı mesafedeki köy parçalarının birleşerek bir belediye idaresi kurabilmeleri için nüfusları tutarının son nüfus sayımına göre 2 000 den fazla olması ve köy ihtiyar meclislerinin yazılı istekleriyle o yerin en büyük mülkiye âmirine müracaat etmeleri icabeder

Bu müracaat valilikçe vilâyet umumi meclisine tevdi olunur. Umumi meclisçe, kurulacak hükmi şahsın gelirlerinin kanunlarında yazılı hizmetlerin ifasına yeteceğine ve bu teklifin faydalı olacağına kanaat getirildiği takdirde ilgili seçmenlerin reylerine başvurulmak üzere evrak valiliğe iade olunur. Vilâyet Umumi Meclisinin kararları kesindir. Ancak talebin reddi halinde üç yıl geçmedikçe müracaat yenilenemez.

İlgili seçim kurulları valiliğin tebliği üzerine en az 15 gün evvelinden tâyin ve ilân edeceği gün ve mahalde seçmenleri rey vermeye davet ederler.

Reyler Belediye Meclisi âzaları seçimindeki usul ve şartlar dairesinde alınır. Rey neticelerini belirten seçim kurulları tutanakları valiye tebliğ olunur. Valilik bu evrakı mütalâası ile birlikte Dahiliye Vekâletine gönderir. Devlet Şûrasının kararı ve Cumhuriyet Reisinin tasdiki ile o yerde belediye kurulur.

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

1580 sayılı Belediye Kanununun 7 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında Kanun

MADDE 1. — Teklif sahibinin birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Teklif

Da. E.

Muayyen bir arazi üzerinde Hükümetçe yeneden kurulan ve nüfusları 2 000 den yukarı olan (2 000 (iki bin) dâhil) yerlerde de hudutları gösterilmek suretiyle Dahiliye Vekâletinin teklifi ve Cumhur Reisinin tasdiki ile belediye kurulur. Kaza ve vilâyet merkezlerinde belediye teşkilâtı mecburidir. Ancak bir vilâyet merkez belediyesi sınırları içinde kurulan kaza merkezlerinde belediye teşkil edilemez. Bu gibi yerlerde belediye şubesi kurulur.

Ancak, B, C, D fıkralarında yazılı hususlarda yalnız iltihak edecek belde, köy veya bunların kısımlarında seçmenlerin reylerine müracaat edilir. Diğer tarafın, iltihak talebine mütaallik belediye meclisi kararı ile iktifa olunur.

MADDE 2. — Bu kanunun hükümleri kanunun kabulü tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 3. — Teklif sahibinin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.